

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Â R E

19 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Nr. 9/1

Completul de examinare a contestațiilor nr.2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Bostan Angela
Membrii	Otean Angela
	Pulbere Ruxanda

examinând în ședință închisă contestația declarată de către Negură Nadejda împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.962s-1408p/m din 30 noiembrie 2023 , emise pe marginea sesizării depuse asupra acțiunilor judecătorului Negru Vladislav, din cadrul Judecătoriei Cimișlia (sediu Leova),

C O N S T A T Ă:

1. Argumentele sesizării.

La 20 octombrie 2023 Inspecția judiciară, organ specializat și independent al Consiliului Superior al Magistraturii, a înregistrat și a repartizat pentru examinare sesizarea nr.962s-1408p/m depusă de Negură Nadejda privind acțiunile procedurale ale judecătorului Negru Vladislav de la Judecătoria Cimișlia sediul Leova, expediată de Procuratura Anticorupție pentru examinare conform competenței.

În sesizare Negură Nadejda a indicat că, la judecarea cauzei sale contravenționale, judecătorul Negru Vladislav, i-a încălcăt drepturile fundamentale prevăzute de art.6 CEDO, 20 și 116 Constituția RM, 19 CPP, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Comrat nr.4r-153/2023 din 2 august 2023.

2. Pozitia Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizarea pentru tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Negru Vladislav din cadrul Judecătoriei Cimișlia (sediu Leova), prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr.962s-1408p/m din 30 noiembrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată sesizarea nr.962s-1408p/m depusă de Negură Nadejda privind acțiunile procedurale ale judecătorului Negru Vladislav de la Judecătoria Cimișlia sediul Leova, pe motiv că în rezultatul verificării sesizării, prin probele administrative s-a constatat cu certitudine că faptele expuse în sesizare nu intrunesc elementele constitutive ale abaterilor disciplinare pretinse, reglementate prin art.4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Pentru a decide astfel, din verificarea argumentelor actului de sesizare, probele administrative, Inspecția judiciară a constat că, faptele expuse nu intrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în măsură să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului din cadrul Judecătoriei Cimișlia (sediu Leova), Negru Vladislav potrivit art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

A mai reținut Inspecția Judiciară că, potrivit principiilor generale ale dreptului, conform normelor constituționale, a normelor de drept material și procedural, nimici în afara instanțelor

judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeinicie hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeinicie unei hotărâri judecătorești, se află în competență exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare în ordinea, modul și procedura stabilită.

CSM și Inspecția judiciară nu sunt instanțe judecătorești și nu au competență legală de a se implica în procesul de judecare a cauzelor pe rolul instanțelor judecătorești, de a se expune asupra legalității și temeinicie hotărârilor emise în cauzele judecate. În caz contrar, intervenirea în examinarea cauzei, expunerea în privința hotărârii adoptate, aprecierea probelor din dosar și a legalității actelor judecătorești adoptate, verificarea corectitudinii aplicării legislației, etc., ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției și atribuire a competențelor instanței de judecată la înfăptuirea justiției, ce nu se admite.

3. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare decizia sa nr.962s-1408p/m din 30 noiembrie 2023, Negură Nadejda a declarat contestație și, manifestându-și dezacordul cu decizia dată și constatăriile reținute de inspectorul-judecător, a solicitat anularea acesteia și restituirea cauzei către Inspecția Judiciară pentru verificarea suplimentară și dispunerea cercetării disciplinare a judecătorului Negru Vladislav, din cadrul Judecătoriei Cimișlia (sediul Leova), prin prisma comiterii abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin. (1) a Legii nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la tragerea judecătorului la răspunderea disciplinară.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor".*

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *"Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă"*, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată *"Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate"*.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *"Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii."*

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce face obiectul contestației, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerante.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, în contestație petiționarul nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspecția Judiciară, care ar fi în stare să răstoarne concluziile puse la baza deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu intrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art. art.4 alin. (1) a Legii nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014.

Completul de examinare a contestațiilor reține că, din materialele cauzei se constată indubabil că, faptele invocate de către petiționară ca încălcări admise de judecător, în esență, sănăt raportate direct și în exclusivitate soluției instanței expuse prin hotărîrea nr.5r-54/22 din 17 mai 2023, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată contestația depusă de Negură Nadejda în propria cauză împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din

30.03.2021 cu privire la comiterea contravenției prevăzute în art. 69 alin. (1) Cod contravențional, și cu menținerea actului contestat fără careva modificări.

În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că, interpretarea și aplicarea normelor de drept excede sferei răspunderii întrucât țin de raționamentul logico-juridic al magistratului. Verificarea corectitudinii constatărilor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță este competența instanței de apel, iar în instanța de apel, respectiv – în instanța de recurs.

Respectiv, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor de către instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeinicieei actelor judecătorești emise.

Altfel spus, o neregularitate a actului judecătoresc constituie temei pentru formularea unei căi de atac, în timp ce răspunderea disciplinară poate fi antrenată în cu totul alte condiții decât cele prevăzute de lege pentru promovarea unei căi de atac.

Cu privire la acest aspect, Completul de examinare a contestațiilor reținând că, prin sesizare/contestație se analizează și se impută magistratului modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în raport cu împrejurările de fapt și de drept, menționează că, modul în care judecătorul interpretează și aplică legea într-o cauză dată nu este susceptibil de sancțiune disciplinară decât atunci când se ignoră din culpă, în mod grav, neîndoelnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual, această situație ce nu se atestă la caz.

Referitor la considerențele autorului sesizării, Completul de examinare a contestațiilor reține că, o asemenea analiză excede limitelor contenciosului disciplinar, întrucât controlul de legalitate în privința actelor de procedură efectuate într-un dosar se realizează în conformitate cu dispozițiile procedurale de către autoritățile competente, iar nu de către Inspectia judiciară. În caz contrar, Inspectia judiciară s-ar subroga autorității judiciare competente să realizeze analiza de legalitate și temeinicie a actelor procedurale în discuție.

Prin urmare, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează că, inspectorul-judecător corect a indicat că, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeinicieei hotărârilor emise de instanță.

În acestă ordine de idei, Completul de examinare a contestațiilor va reține jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, Curtea a decis că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gădire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (*hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31*) și că un control al legalității și temeinicieei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale (*hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, paragraful 7.3*).

Tot astfel, Curtea Constituțională a subliniat că judecătorii nu pot fi constrânsi să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile care urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință. Din aceste raționamente, aprecierile judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri într-o anumită cauză, hotărârea judecătorească care a fost anulată sau modificată, nu poate servi în calitate de temei determinant pentru sancționarea judecătorului.

Pe motivele expuse și analizate mai sus, Completul de examinare a contestațiilor, preia ca fiind juste și obiective constatăriile inspectorului-judecător în sens că în acțiunile judecătorului nu a fost constatat caracterul gravei neglijențe în exercitarea funcției prin nesocotirea cu normele procedurale și/sau materiale ce reglementează raportul juridic examinat.

Referitor la argumentele invocate în contestație, Completul de examinare a contestațiilor menționează că acestea nu conțin probatoriul unei eventuale abateri și, respectiv, nu pot fi reținute ca date pertinente abaterii. Or, chiar și abaterea disciplinară, imputată judecătorului nu poate fi bazată pe presupuneri. Abaterea disciplinară, nefiind o categorie abstractă și iluzorie, prezintă elemente constitutive distincte, probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării.

La caz, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că autorul sesizării/contestăției a raportat argumentele indicate în sesizare preponderent incidentului de dezacord cu hotărîrea nr.5r-54/22 din 17 mai 2023, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată contestația depusă de Negură Nadejda în propria cauză împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sanctiune din 30.03.2021 cu privire la comiterea contravenției prevăzute în art. 69 alin. (1) Cod contraventional, și cu menținerea actului contestat fără careva modificări.

În acest context, relevanță obțin prevederile art. 13 alin. (1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, care expres stipulează că, imixtiunea în înfaptuirea justiției este interzisă. Exercitarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere contraventională sau penală conform legii.

Totodată, potrivit art. 1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544, puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri. Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfaptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Potrivit Principiilor de la Bangalore cu privire la conduita judiciară, „judecătorul trebuie să își exercite funcția judiciară în mod independent, pe baza propriei aprecieri a faptelor și în concordanță cu spiritul legii, fără influențe externe, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv”.

În Recomandarea CM/Rec(2010)12 către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că: 22. Principiul independenței justiției presupune independența fiecărui judecător în parte în exercitarea funcțiilor judiciare. Judecătorii trebuie să ia decizii în mod independent și imparțial și să poată acționa fără nici un fel de restricții, influențe nepotrivite, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale”.

Astfel, că în exercitarea atribuțiilor, judecătorii beneficiază de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Argumentele autorului, raportate în special la actul judecătoresc menționat supra, nu pot fi reținute ca relevante cazului deoarece potrivit principiilor generale nimici, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeinicie actelor judecătorești emise, respectiv calificativele atribuite judecătorului sunt aprecieri subiective

și discreționare ale autorului contestației și nu sănt suficiente pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului. Or, potrivit principiilor generale, orice formă de penalizare nu poate fi bazată doar pe presupunerea că subiectul a comis abaterea.

Mai mult, Negură Nadejda nu a administrat probe certe ce ar dovedi comiterea preținselor abateri disciplinare, de către judecătorul Negru Vladislav din cadrul Judecătoriei Cimișlia (sediul Leova). Or, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sunt întrunate elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

În această ordine de idei, în raport cu cele invocate în contestație, materialele cauzei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, conform căreia recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în contestația din speță, Completul de examinare a contestațiilor ajunge la concluzia, că decizia adoptată de inspecția judiciară este una legală și înțemeiată, iar temeiul legal de anulare a acesteia lipsește.

Din considerentele expuse supra, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge contestația declarată de către Negură Nadejda împotriva Deciziei Inspecției Judiciare nr.962s-1408p/m din 30 noiembrie 2023, prin care s-a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Negură Nadejda privind atragerea la răspundere disciplinară a magistratului Negru Vladislav de la Judecătoria Cimișlia (sediul Leova).

Hotărârea se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate.

Președinte	/semnatura/	Angela Bostan
Membrii	/semnatura/	Angela Otean
	/semnatura/	Pulbere Ruxanda